

7/682
G.K. 38

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SÜRELİDİR

Sayı : 30824082/610- 635
Konu : İstanbul Milletvekili
Onursal ADIGÜZEL'in
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2016

04 Şubat 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28/12/2015 tarihli ve 43452547-120.07-9944 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Onursal ADIGÜZEL'in; Ülkemizin çevre politikası hakkında Bakanlığımıza yöneltilmiş olduğu 7/682 Esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fatma Güldemet SARI
Bakan

EK:

-Cevap Yazısı (1 Adet, 3 Sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN ONURSAL ADIGÜZEL'İN
TBMM 7/682 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Paris'te halihazırda devam eden İklim Değişikliği Taraflar Konferansı'nın Türkiye'ye yansıması Türkiye- Rusya ilişkilerinin gölgesinde kalmaya devam ededursun, zirvenin ilk haftasında 950'den fazla kuruluşun üye olduğu İklim Eylem Ağı (CAN-Climate Action Network) tarafından 1999 yılından bu yana verilen ve ülkelerin iklim değişikliğine duyarsızlığının tescillendiği "Günün Fosili" ödülünü alan Türkiye'nin çevre ve iklim değişikliği konusunda attığı adımlar kendi içinde soru işaretleri barındırmaya devam ediyor. Özellikle Avrupa Birliği'nin 2015 yılı Türkiye Raporu'nda da dikkat çektiği üzere, Türkiye'nin çevre ve iklim değişikliği konusunda attığı adımların yetersizliği çevre politikalarının sorgulanmasını gerektiriyor.

Bu çerçeveden hareketle;

- 1- AB 2015 Türkiye Raporu'nda "Çevre ve İklim Değişikliği" başlıklı 27. fasılda, Türkiye'nin özellikle atık yönetimi ve endüstriyel kirlenmeye ilişkin uygulamalarının yetersizliğine dikkat çekilmiştir. Bu bağlamda, önümüzdeki yıl Bakanlık olarak bu konu ile ilgili olarak ne gibi adımlar atılması planlanmaktadır?
- 2- Raporda çevre konularına ilişkin mahkeme kararlarının düzgün bir şekilde uygulanmadığına yönelik eleştiriler konusunda ne düşünüyorsunuz?
- 3- Akkuyu Nükleer Santrali ve Mikro Hidroelektrik santrallerini de kapsayan sınır ötesi istişarelerin yapılmasına yönelik usullerin AB müktesebatına uyumlu hale getirilmediğine yönelik eleştiriler raporda yer almıştır. Bu kapsamda, bu usullerin uyumlu hale getirilmemesinin gerekçeleri nelerdir?
- 4- Bazı şehirlerdeki yoğun hava kirliliği kapsamında, yerel eylem planlarının hazırlanmasına yönelik ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?
- 5- Endüstriyel kirlenmenin kontrolü ve risk yönetimi konusunda, Endüstriyel Emisyonlar Direktifinin uygulanmasına yönelik mevzuatın kabul edilmemesinin gerekçeleri nelerdir?
- 6- Kimyasallarla ilgili olarak, Kimyasalların kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması hakkındaki AB Tüzüğü'nün uyumlaştırılmasına yönelik ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?
- 7- Sulak alanlarda, ormanlarda ve doğal sit alanlarında imara izin veren düzenlemelerin AB müktesebatına uyumlu hale getirilmesine yönelik herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır? Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Taslağı'nın AB müktesebatına uyumlu hale getirilmesine yönelik ne gibi adımların atılması planlanmaktadır?

CEVAPLAR:

1) Bakanlığımız; sadece atılması gereken bir malzeme olmanın dışında, ekonomik değeri olan atıkların yönetiminde daha etkin sistemlerin oluşturulması amacıyla, "Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı" hazırlık çalışmaları başlatmıştır. Bu plan çerçevesinde, yatırım ihtiyaçları belirlenen yerel yönetimlerin katı atık yatırımlarının ivedi olarak hayata geçirmesi için oluşturulacak bütçe ile uygulamaya alınacaktır.

Bu kapsamda, 2015-2023 dönemine ilişkin olarak; atığın kaynağı, miktarı ve türü, uygun atık yönetim tesisleri, tahmini yatırım ve işletme maliyetlerinin belirlenmesi ve ulusal atık yönetim planının oluşturulması amaçlanmıştır. Ayrıca, Ulusal Geri Dönüşüm Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2014-2017) Yüksek Planlama Kurulunun Kararı ile 30/12/2014 tarihli ve 29221 sayılı mükerrer Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Ulusal Geri Dönüşüm Stratejisinin temel amacı “çevreye ve insana saygılı, kaynakların etkin kullanıldığı ve geri dönüşümün ekonominin vazgeçilmez parçalarından biri haline geldiği üretim ve tüketim kültürünün oluşumunu sağlamak” olarak belirlenmiştir. Bu amaç doğrultusunda, stratejinin gerçekleştirilmesi adına, sektörün güçlü ve zayıf yönleri belirlenmiş ve hedefler tespit edilmiştir.

Diğer taraftan, AB Entegre Çevre Uyum Stratejisi (UÇES) (2007-2023) Belgesi; AB çevre müktesebatına uyum sağlanması ve mevzuatın etkin bir şekilde uygulanması suretiyle tam uyum için ihtiyaç duyulacak teknik ve kurumsal alt yapı, etkin uygulama mekanizmaları, uygulamaya yönelik strateji ve finansman araçları ile alt yapı yatırımlarına ilişkin bilgileri de kapsayacak şekilde hazırlanarak, 7 Şubat 2007 tarihinde Yüksek Planlama Kurulu tarafından onaylanmıştır.

Dolayısıyla, gerek AB müktesebatındaki değişiklikler gerekse yapılan çalışmalar nezdinde belgenin revize edilmesi ihtiyacı doğmuş olup, söz konusu belgenin 2007-2014 dönemi gerçekleştirmeleri ile 2015-2023 dönemine ait güncelleme projesi başlatılmıştır.

2) Bakanlığımız tarafından “ÇED Olumlu Kararı” verilen projelere ilişkin olarak, ilgili mahkemeler tarafından yürütmenin durdurulması/iptal kararı verilmesi, verilen yürütmenin durdurulması/iptal kararının “ÇED Olumlu Kararı” verilen ÇED Raporunun bir ya da birkaç bölümüne atıfta bulunması, ÇED Raporunun diğer bölümlerini olumsuz yönde etkilememesi, yani kararın tümünün yeniden ele alınıp değerlendirilmesinin gerektirmediği durumlarda uygulanmakta olup, bu husus (mülga) Çevre ve Orman Bakanlığının 2009/7 sayılı Genelgesi ile düzenlenmiştir.

3) Bilindiği üzere; Ülkemiz AB’ye tam üye olmadığından, ESPOO Sözleşmesine de taraf değildir. Bu nedenle, Valiliklerde/Bakanlığımızda ÇED süreci devam eden projelerle ilgili olarak sınır ötesi hususlarda bir yükümlülüğümüz bulunmamaktadır. ÇED süreçleri 25.11.2014 tarihli ve 29186 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği kapsamında yürütülmekte olup, sınır aşan konular dışında ki tüm hükümler AB mevzuatı ile uyumlu haldedir.

4) Şehirlerimizdeki hava kalitesi Avrupa Birliği müktesebatıyla uyumlu Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, kirlilik potansiyeli yüksek illerimizden hava kirliliğini önlemeye ilişkin eylemleri içerecek şekilde yerel eylem planlarının hazırlanması istenmiş olup, Bakanlığımıza intikal eden Temiz Hava Eylem Planlarında yer alan eylemlerin uygulama takvimleri yakından izlenmektedir.

5) Endüstriyel kirlilik kontrolüne ilişkin olarak, yayımlanan Endüstriyel Emisyonlar Direktifi (EED-2010/75/EU) aşağıda belirtilen 7 adet direktifi içeren bir çatı direktiftir.

(a) Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol Direktifi (2008/1/EC)

(b) Büyük Yakma Tesisleri Direktifi (2001/80/EC)

(c) Uçucu Organik Bileşiklere ilişkin Solvent Direktifi (1999/13/EC)

(d) Atık Yakma Direktifi (2000/76/EC)

(e) 3 adet Titanyum dioksit Direktifi (78/176/EEC), (82/883/EEC) & (92/112/EEC)

Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol Direktifinin (2008/1/EC) iç mevzuata aktarılmasına ilişkin çalışmalar; Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) 1 inci Dönemi içinde olup, 2011-2014 yılları arasında yürütülen “Türkiye’de Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol Direktifinin Uygulanmasının Desteklenmesi” projesi kapsamında gerçekleştirilmiştir.

Proje kapsamında taslak Entegre Çevre İzni mevzuatı hazırlanmış ve mevzuatın yürürlüğe girmesi ile uygulanacak entegre çevre izin sistemi ile ilgili hukuki, kurumsal ve maliyet etkinliği analizinin ortaya konulduğu “Düzenleyici Etki Analizi” çalışmaları yürütülmüştür. Bu analiz sonucuna göre, uygulamaya geçişin sektörel bir geçiş takvimine bağlanması önerilmektedir. Bu itibarla, sektörlerde özel entegre izin altyapısının oluşturulması ve geçiş tarihinin belirlenmesi aşamasında, tesisler özelinde araştırmalar yapılarak mevcut uyum durumunun, tam uyuma geçişte gerekli olacak teknoloji değişikliği ve iyileştirmeleri ile yatırım ihtiyaçlarının belirlenmesi ihtiyacı doğmuştur.

Bu kapsamda; 2015 Yılı Yatırım Programına alınan “Entegre Çevre İznine Tabi Çimento Üretim Tesislerinin Uyum Durumları Ve Gerekliliklerinin Belirlenmesi” projesi ve “Entegre Çevre İznine Tabi Otomotiv Üretim Tesislerinin Uyum Durumları Ve Gerekliliklerinin Belirlenmesi” projesi 2015 yılı 3. Çeyreği içinde başlamıştır. Öte yandan, IPA-2. Dönemi için Entegre Çevre İzni uygulanmasının altyapısının ve Ulusal Eylem Planı’nın hazırlanmasına yönelik bir teknik yardım projesi teklif edilmiştir.

Büyük Yakma Tesisleri Direktifi (2001/80/EC), 08.06.2010 tarih ve 27605 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak Büyük Yakma Tesisleri Yönetmeliği olarak yürürlüğe girmiştir. Solvent Direktifine (1999/13/EC) ilişkin taslak Yönetmelik (IPA) 1 inci dönemi kapsamında yürütülen ve 2014 yılında tamamlanan “Sanayi Kaynaklı Uçucu Organik Bileşik Emisyonlarının Kontrolü” Projesi kapsamında hazırlanmış olup, 2017 yılında yürürlüğe girmesi öngörülmektedir. Atık Yakma Direktifi (2000/76/EC), 06.10.2010 tarihli ve 27721 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve Atıkların Yakılmasına İlişkin Yönetmelikle de iç mevzuata aktarılmıştır. Ülkemizde Titanyum dioksit üretimi bulunmadığından, Titanyum dioksit üretimine ilişkin düzenlemeleri içeren 3 adet Titanyum dioksit Direktifinin iç mevzuata aktarılmasına ilişkin herhangi bir çalışma gerçekleştirilmemektedir.

6) Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında 18 Aralık 2006 tarihli ve 1907/2006 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü’nün (REACH Tüzüğü) ülkemizde uyumlaştırılması için gerekli kurumsal yapı, yasal çerçeve ve sistemi oluşturmak ve kimyasalların yönetimi ile ilgili mevzuatın uyumlaştırılmasından sorumlu devlet kurumlarının mevcut kapasitesini güçlendirmek amacıyla Bakanlığımız tarafından 2011-2013 yılları arasında, AB-TR mali işbirliği çerçevesinde bir proje yürütülmüştür.

Bu proje sonunda hazırlanan ve REACH Tüzüğü’nü Ülkemizde uyumlaştıracak olan Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Taslak Yönetmelik ilgili kurum ve kuruluşlar ile sektörel bazdaki derneklerin görüşleri de alınmak suretiyle nihai hale getirilmiş olup, 2016 yılının ilk çeyreğinde yayımlanması öngörülmektedir.

7) Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Taslağı çalışmaları Orman ve Su İşleri Bakanlığınca yürütülmektedir.